[א]שלשה מטבעות זה על גב זה [ב]כריכות ברה"י [ג]וככרות של בעה"ב וגיזי צמר הלקוחין מבית האומן [ד]כדי יין וכדי שמן הרי אלו חייב להכריז: **גמ'** טעמא דמצא פירות בכלי ומעות בכים הא כלי ולפניו פירות כים ולפניו מעות הרי אלו שלו תנינא להא דתנו רבנן [ה]מצא כלי ולפניו פירות כים ולפניו מעות הרי אלו שלו [ו]מקצתן בכלי ומקצתן על גבי קרקע מקצתן בכים ומקצתן על גבי קרקע חייב להכריז ורמינהו [ז]מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן חייב להכריז בא בעל סימן ונטל את שלו זכה הלה בדבר שאין בו סימן אמר רב זביד לא קשיא הא בכובא וכיתנא הא בצנא ופירי [א] רב פפא אמר הא והא בצנא ופירי ולא קשיא הא דאשתייר בה מידי הא דלא אשתייר בה מידי [ב] ואיבעית אימא הא והא דלא אשתייר בה מידי ולא קשיא [ח]הא דמהדרי אפיה לגבי פירי הא דלא מהדרי אפיה לגבי פירי ואיבעית אימא הא והא דמהדרי אפיה לגבי פירי ולא קשיא [ט]הא דאית לה אוגנין לצנא הא דלית לה אוגנין לצנא: צבורי פירות וצבורי מעות: שמעת מינה מנין הוי סימן תני צבור פירות שמעת מינה מקום הוי סימן תני צבורי פירות: שלשה מטבעות זה על גב זה: אמר רבי יצחק מגדלאה [י]והוא שעשויין כמגדלין תניא נמי הכי מצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו עשויין כמגדלים חייב להכריז ואלו הן עשויין כמגדלים שלשה מטבעין זה על גב זה הא גופא קשיא אמרת מצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו הא משלחפי שלחופי חייב להכריז אימא סיפא עשויין כמגדלין חייב להכריז הא משלחפי שלחופי הרי אלו שלו תנא כל שאין עשויין כמגדלין [כ]מפוזרות קרי להו [ג] א"ר חנינא לא שנו אלא של שלשה מלכים אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז היכי דמי אי דעשויין כמגדלין אפילו של מלך אחד נמי ואי דאין עשויין כמגדלין אפילו של שלשה מלכים נמי לא אלא אי אתמר הכי אתמר לא שנו אלא של מלך אחד כעין שלשה מלכים [ב](אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז) והיכי דמי דעשויין כמגדלים רויחא תתאה ומציעא עילויה ווטא עילויה מציעא דאמרינן אנוחי אנחינהו אבל של מלך אחד דכולהו כי הדדי נינהו אע"ג דמנחי אהדדי הרי אלו שלו אימר אתרמויי אתרמי ובהדי הדדי נפול ורבי יוחנן אמר אפילו של מלך אחד נמי מכריז [ג]מאי מכריז מנין מאי איריא תלתא אפי' תרין נמי אמר רבינא (א) [ד]טבעא מכריז [ה][ל]בעי ר' ירמיה כשיר מהו כשורה מהו כחצובה מהו כסולם מהו [ד] פשוט מהא חדא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה [מ]כל שאילו מכנים לה קיסם ביניהן ונוטלם בבת אחת חייב להכריז בעי רב אשי

כאבני

שלשה מטבעות זו ע"ג זו. בגמרא מפרש סימנייהו: **גמ' טעמא דמצא כו'.** התם הוא דאמר שהפירות לבעל הכלי: **הא כלי ולפניו פירות.** הרי אלו הפירות של מוצאן. ואע"פ שהכלי לבעל הסימן את הכלי יחזיר ואת הפירות יעכב לו ולא אמרינן מהאי מנא נפל: **מקצתן בכלי כו'.** הדבר מוכיח דהנך דעל גבי קרקע דהנך הוא וחייב להחזירם למי שיתן סימן בכלי וכן מעות לבעל הכים: ה"ג **מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן.** כגון מעות לפני כים: **חייב להכריז.** על הכל ויתנו המעות לבעל הכים: **בא בעל סימן ונטל את שלו.** את הכים ואמר אין המעות שלי זכה הלה במעות: **הא.** דקתני הרי אלו שלו: **בכובא וכיתנא.** גיגית מוטלת ופשתן לפניה דודאי האי פשתן לאו מכובא נפל דאי מינה נפל הוה משתייר בה והוא הדין לכים ולפניו מעות מהאי טעמא. והא דקתני חייב בצנא ופירי דעבידי דשרקי ונפלי מינייה כולהו: **הא דקתני חייב כדאשתייר.** ואיכא למימר הנך דאבראי מינייה נפל: **והא דלא אשתייר.** כיון דסתם צנא יש לו אוגנין כפולים לתוכו אי מתוכו נפל הוה משתייר ביה דאוגנין מעכבי ליה: ה"ג **הא והא דלא אשתייר ביה מידי: הא דאית ליה אוגנין.** לאו מיניה נפל דאי מיניה נפל הוה משתייר ביה מידי: **ש"מ מנין הוי סימן.** דאי לאו הכי מאי סימן איכא: **תני צבור פירות.** דאין כאן מנין (ב) מאי סימניה מקום דכיון דצבורין הינוח הוה ויהיב סימנא במקום פלוני הנחתים: **תני צבורי פירות.** סימני מנין (ג). דהוי מדמי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **והוא שעשוין כמגדלין.** לקמיה מפרש ששלשתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הבינוני ועליון הוא הקצר שכולן כמגדל זה העשוי היסוד רחב ומקצר ועולה וכי מנחי הכי לאו דרך נפילה הוא אלא דרך הינוח והיה דעתו לחזור וליטלן ושכח הלכך נוטל ומכריז וזה בא ונותן סימן ואומר מגדלין היו עשוין: **ג' מטבעות.** שאין דומות זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקצת זו על חבירתה ומקצת על גבי קרקע: **חייב להכריז.** אלמא כי האי גוונא לאו דרך נפילה הוא: **של שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו וצורתו על מטבע שלו: **אי דעשויין כמגדלין.** שאין שוין ברחבן ומונחים כמו שפרישית: **אפילו של מלך אחד.** שצורת שלשתן שוות: **של מלך אחד כעין שלשה מלכים.** כלומר אפי' הן של מלך אחד שצורת שלשתן שוה והן כעין שלשה מלכים שחלוקין ברחבן ודומין לג' מטבעות: ה"ג **והיכי דמי כגון שעשויין כמגדלין חייב להכריז: דכולהו כי הדדי נינהו.** שוין ברחבן: **אע"ג דכי הדדי מנחי.** זה על זה ולאו משלחפי: **אימור [אתרמויי] אתרמי.** דהכי נפל ואין זה הינוח וסימן אין לו בהם ואפי' מקום דלא ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו יש כאן סימן דלא אתרמי דנפול הכי: ופרכינן **מאי מכריז מנין.** כך וכך מטבעות מצאתי וזה בא ונתן סימן זו ע"ג זו מצאתם: **טבעא מכריז.** מטבעות מצאתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמיעוט מטבעות ב': **כשיר.** מוטלין בעגול כאצעדה: **כשורה.** זו אצל זו: **כחצובה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד אויר של שניו כזה: ∴. **כסולם.** רוב אמצעי על התחתון ורוב העליון על האמצעי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא.** דר"נ חדא: **כל שאילו מכנים כו'.** וכי הוו כסולם ניטלים בבת אחת:

כאבני

הא בכובא וכיתנא. פי' רש"י דמתני' בכובא וכיתנא וקשה דקתני מלא פירות וי"ל דכיתנא אקרי פירי כדאמרינן (בבראשית רבה) ויבא קין מפרי האדמה זרע פשתן הביא ודוחק ונראה דמתני' בצנא ופירי דכיון דאין הפירות מחוברים יחד אילו מן הכלי נפלו היה קצת נשאר מהם בכלי אבל פשתן שקשור ביחד יכול להיות שבכלי היה ונפל ור"ח פי' דפריך אמאי דקאמר מקצתן על גבי קרקע חייב להכריז ורמינהו מצא דבר כו' בא בעל סימן ונטל את שלו זכה המוצא במה שבידו היינו מה שבחוץ אע"פ שיש בפנים קצת פירות ואפילו בעל כלי אומר שכולן שלו ולפי זה גרס בסמוך הא והא דאשתיירי ביה:

שמעת מינה מנין הוי סימן. אע"ג דפשיטא ליה לעיל) מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן בעי לאוכוחי הכא ממתני' ולעיל (דף כד.) נמי דקתני אבל מצא שנים חייב לא קאמר ש"מ מנין הוי סימן [ט](דלא אלימא ליה ברייתא למפשט מינה) אי נמי דמלי למדחי דמנין ומרוחא הוי סימן:

והוא שעשויין במגדלין. אי מנין הוי סימן במה שעשויין כמגדלין ידעינן דדרך הינוח הוא וכתרי לא סגי דטבעא מכריז אבל אם מקום הוי סימן אפילו בתרי ועשויין כמגדלין ידעינן דדרך הינוח הוא דאי בתרי אפי' עשויין כמגדלין לא ידעינן דדרך הינוח הוא דאימור דרך נפילה הוא דאתרמי הכי א"כ לקמן מאי פריך [ט](אר' יוחנן) מאי איריא תלתא אפי' בתרי סגי וי"ל דספיר משני טבעא מכריז:

הא גופא קשיא. אמתני' לא פריך דמלינן למימר דג' מטבעות היינו פירוש לצבורי מעות:

כאבני

עין משפט נר מצוה

נ א מיי' פט"ו מהלכות אבידה הל' ב סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יב:

נא ב מיי' שם פט"ו הלכה י סמג שם טוש"ע שם סעיף ט:

נב ג מיי' שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף ח:

נג ד מיי' שם הלכה יג סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יט:

נד ה מיי' שם פט"ו הל' ג סמג שם טוש"ע שם סעיף כ:

נה ו מיי' שם פט"ו הל' טו סמג שם טוש"ע שם סעיף יט:

נו ז מיי' שם פי"ד הל' יא סמג שם:

נז ח ט מיי' שם פט"ו הלכה יד סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף יט:

נח י מיי' שם פט"ו הל' ג סמג שם טוש"ע ח"מ שם סעיף יב:

נט כ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יא:

ס ל מ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יב:

* * *

לעזי רש"י

אשקולינו"ש [אישקילונ"ש]. מדרגות.

* * *

מוסף רש"י

כריכות ברה"י. כגון שדה וזרועה שאין רוב בני אדם דרכין בה ויש מיעוט שהולכין בה (לעיל כג:).

* * *

מסורת הש"ס

א) [לעיל כג:], ב) רש"ל ור"ח ת"ו, ג) לפירוש הרי"ף והרא"ש קאי על המשנה וע"ש, ד) [לעיל כ:], ה) ב"ב קנ., ו) [שמים רש"ש], ז) [דף כג:], ח) ס"א לברייתא היא ומאי אולמא מהך דמשקל, ט) ס"א ל"ג.

* * *

הגהות הב"ח

(א) גמ' טבעי מכריז: (ב) רש"י ד"ה תני צבור וכו' ומאי סימניה: (ג) ד"ה תני צבורי וכו' מנין הוא דהוי:

* * *

הגהות הגר"א

[א] גמ' רב פפא וכו'. כ"כ הרמב"ם פסק ככולהו אוקימתא דר"פ אבל דרי"ו השמיטה, והרא"ש וטור פסקו גם כדרי"ו: [ב] שם ואב"א הא והא דלא אשתייר בה מידי ול"ק הא דאית לה אוגנין לצנא הא דלית לה אוגנין לצנא ואב"א הא והא דל"ל אוגנין ול"ק הא דמהדרי אפיה לגבי פירי הא דלא מהדרי אפיה לגבי פירי כצ"ל (וכ"נ מפרש"י ד"ה והא כו' דסתם צנא כו' אבל הרא"ש גורס כגירסא שלנו וע"ש ובדברי רבינו בח"מ סי' רסב ס"ק כ"ה): [ג] שם א"ר חנינא כו'. כ"כ וכ"פ הרא"ש וס"פ אבל הרמב"ם השמיטה דס"ל דר"ח ור' יוחנן פליגי אליבא דר"י מגדלאה ופסק כר' יוחנן וע' רי"ף (שמפרש כהרמב"ם וע' ב"י): [ד] שם (פשוט מהא חדא דאמר. אות ד' מתחלת דלאמר עם ג' מלות שלפניו מוקפים בעגולים וכ"כ הרמב"ם ל"ג לה אלא גרים אמר ר"נ כו' ופולם לא איפשיטא והסר בש"ע כאן וע' ברמב"ם:

* * *

רבינו חננאל

מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא וכו' אמרי' תנינא להא דתנו רבנן מצא כלי ולפניו פירות כיס ולפניו מעות הרי אלו שלו. מקצתן בכלי ומקצתן בקרקע חייב להכריז ואם בא ישראל ונתן סימני הכלי נוטל גם הפירות וכן כל כיוצא בהן. ורמינן עלה הא דתניא מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן (א) נוטל הדבר שיש בו סימן וזכה הלה בדבר שאין בו סימן. ופרקינן הא והא בצנא ופירי וכגון שנותרו מן הפירות בצנא ולא קשיא הא דתני חייב להכריז דמשמע שמחזיר גם הפירות בצנא דאית ליה אוגנים והן כפופות לתוכה דאמרי' האי צנא איתהפכא והני פירי אישתפוך מן הצנא והני פירי (דאישתפוך) [דאשתייר] בגוה אוגנים מנעום מלהשפך בחוץ

רבינו חננאל (המשך)

הלכך הפירות בתר צנא גרירי בא מי שנתן סימני צנא נוטל גם הפירות. והא דתני דזוכה הלה במה שבידו בצנא דלית ליה אוגנים ונמצאו הפירות בחוץ ופירות בצנא דאמרי' הני פירי דבחוץ לאו מן הצנא אישתפוך דאילו מינה אישתפוך הוו להו לאישתפוכי כולהו דהא לית לה לצנא אוגנים אלא הני פירי דבחוץ לאחרינא איגון לפיכך זכה בהם המוצאן דהא דבר שאין בו סימן נינהו. ציבורי פירות. ש"מ מנין הוי סימן. ג' מטבעות זו על גבי זו חייב להכריז. פי' כמגדלים מכוונות אבנים זו על גבי זו אין אחת עודפת על חבירתה. מפוזרין שלו הא אי הוו שלחופי משלחפי שאין מיושבות זו על גב זו אלא מקצתן עליה ומקצתן יוצאה מעליה כגון כנפי הכרובים כדגרסי' בסוף המוכר את הבית ודלמא שלחופי הוו משלחפי אהדדי ועיקרו כדמתרגמי' בתרגום ארץ ישראל שכל את ידיו שלחופינון לידוהי. אסקינן כל שאינן עשויים כמגדלים מפוזרין נינהו והרי הן שלו רויחא לתתא ומיצעא עילויה ווטא עילוי מצעי והו כמגדלים. בעי ר' ירמיה כשיר או בשורה או כחצובה או כסולם מהו ועלו בתיקו. פי' כשיר עגול כצמידין דמתרגמי' לה שירין. כשורה זה בצד זה.

א) נראה דלא גרס בברייתא הסניה נוטל ומכריז רק נוטל הדבר וכו' ועי' בתוס' כאן ד"ה הא ניכסת רבינו ופירושו.